

V tomto článku vám představíme výzkumnou studii od českých autorů Jana Sebastianu Novotného a Petra Okrajka s názvem „Vliv vybraných charakteristik rodinného prostředí na rizikové chování 15letých adolescentů“

Studie si kladla za cíl zjistit vliv určitých charakteristik rodinného prostředí, mezi které zařadila například kouření a užívání alkoholu rodiči, konflikty v rodině, míru zaměstnanosti. Na projevy rizikového chování dospívajících potomků. Za rizikové chování studie považovala užívání návykových látek (kouření ,alkohol, drogy, atd) a poruchy chování jako agresivita a jiné poruchy.

Výzkum byl proveden na 1635ti adolescentech ve věku 15 let , z nichž bylo 52% chlapců a 48% dívek. Prostřednictvím dotazníků pro ně, jejich rodiče a osobní lékaře.

Takže jaké byly výsledky ? Nebo jinými slovy, čeho by se rodiče měli pokud možno vyvarovat. Nebo spíše za které své neřesti a problémy mohou dospívající potomci svěst vinu na své rodiče?

U užívání cigaret studie prokázala že mohou. V rodinách kde kouřil jeden z rodičů užívalo cigarety okolo 50% dospívajících (tedy každý druhý) zatímco v čistě nekuřáckých pouze přibližně každý třetí (35-36%). Nezáleželo však příliš na tom, zda kouřila matka nebo otec , oba rodiče nebo jen jeden.

Na rozdíl od cigaret se však požívání alkoholu rodiči výrazně nepřenáší na jejich potomky. Tento fakt výzkumníci přisoudili tomu, že pro dítě je přeci jen sledování kouření a a s tím spojený zápach mnohem výraznější demonstrací, než pití neurčité tekutiny. A také se s alkoholem mohou pojit výrazně negativní zkušenosti spojené opileckým násilím. U cigaret se tak mnohem více projevuje vliv tzv. modelového chování a přejímání zažívaných vzorců chování.

Dalším rodinným faktorem u kterého byl zjištěn výraznější vliv na chování, byly konflikty v rámci rodiny jako jsou hádky či fyzické a jiné týrání. Zde výzkumníci zjistili relativně výrazný vliv hádek v rodině na užívání cigaret a v již menší míře i alkoholu. Kde v problémových rodinách užívalo cigarety cca. polovina (47,4%) dospívajících. Oproti přibližně jedné třetině (36%) v „klidných“. Tedy prakticky totožné výsledky jako u výše zmíněného vlivu užívání cigaret rodiči. Alkohol pak užívalo 78 procent vůči 70ti v „normálních“ rodinách. V konfliktních rodinách se také přibližně u 11 %, tedy přibližně u každého devátého adolescenta projevovaly různé poruchy chování. Kdežto v bezkonfliktních pouze asi u každého šedesátého (1,7%). Také agresivní chování se projevovalo pětiny adolescentů v konfliktních rodinách oproti asi sedmině (13,5 %) v bezkonfliktních.

Ze studie tak vyplývá ,že potomci skutečně mohou alespoň částečně svěst vinu za některé své prohřešky a problémy na své rodiče a rodinné prostředí obecně. Pouze částečně proto, protože asi každý ze své zkušenosti ví, že na dospívajícího člověka má kromě rodiny také pravděpodobně stejně velký vliv širší sociální prostředí , tedy především vrstevníci. Jejich vlivem se ale studie nezabývala, zmínila však jejich možný výrazný vliv především na užívání návykových látek jako alkohol nebo drogy.

Byl jste jeden z mála, kterého jsem výslovně upozornila na absenci nadpisu a spíše typografické chyby. A zrovna vy jste je neopravil.

Stále usuzujete na kauzalitu (chování rodičů má vliv na chování vrstevníků), co když je to ale naopak? Použité statistiky umožňují závěry pouze o souvislostech, příčinné působení může být klidně naopak (problémové chování dospívajících vyvolává hádky v rodině). I tak

si cením toho, že se snažíte velikost rozdílů porovnávat mezi sebou a sdělovat trochu jinou formou než procenty. Opravu přijímám. 10b